

Johann Mantzel

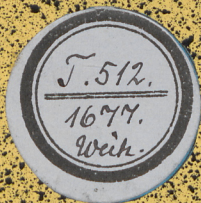
Programma, Quo Ad Natalem Salvatoris Nostri Jesu Christi, devotissima & gratissima memoria recolendum Rector Academiae Rostochiensis, M. Johannes Mantzel/ Gr. Lit. P. P. & Fac. Philos. hodie Decanus Omnium Ordinum Cives Academicos serio & officiose invitat

Rostochii: Keilenbergius, 1677

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn733989527>

Druck Freier Zugang

T. 512.

1677. Weihn.

~~M-1256. 23.~~

PROGRAMMA, *Manif. 1672*

QVO

AD

NATALEM
SALVATORIS NOSTRI
JESU CHRISTI,

devotissimâ & gratisimâ me-
moriâ recolendum,

RECTOR

ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS,

M. JOHANNES *Janzel*

Gr. Lit. P.P. & Fac. Philos. hodie
DECANUS

Omnium Ordinum Cives Academicos
seriò & officiosè invitat.

ROSTOCHII,

Typis FRIDERICI KEILENBERGII, Univ. Typogr.

Anno. MDCC LXXVII.

M. 1256.23

DUm pro veteri laudabiliq; Academi-
 arum more in honorem Nostri
 nobisq; nati JESULI Programma
 conscribimus, totac tanta sese circa
 incomparabile hocce puerperiū admiranda
 offerunt, ut attoniti stantes, quid potissimum
 præq; ceteris miremur, cum ignarissimis pror-
 sus ignorem9. Ut enim, excerptis saltim non-
 nullis, à PUERPERA faciamus initium, certum
 est, nostræ huic in omni, sive sacra illa, sive pro-
 fana fuerit, historiâ, nullam omninò dari inve-
 nirivè similiem. Prout namq; sacer Propheta-
 rum chorus, inspirante DEO, jam quàm diutis-
 simè antè prædixit, MATREM heic habemus,
 eandemq; VIRGINEM. Virgo scilicet tantorum
 miraculorū in præsens est officina: Virgo est,
 quæ innocentissimis amplexib9 salutarē orbi
 foetū in utero fovit, intemerataq; sanctimo-
 niâ feliciter est enixa. Hujus, hujus, inquam, in
 gremio, partus & integritas, discordes tempo-
 re longo, foedera pacis habent. ô beatū igitur
 hunc MARIÆ Virginis uterum! rectè illum Ve-
 teres secundi Adami Paradisum, & conclave,
 in quo

in quo Verbum humanam naturam sibi de-
 sponsârit, vocitarunt. Virguncula etiã nostra
 rubus iste est, quem divini partus ignis non
 consumsit: Gideonis purissimum vellus est,
 quod cœlesti rore divinaq; pluviâ ubertim
 maduit: nova illa gloriæ arca est, quæ incor-
 ruptibile & dulce animarum Manna humano
 generi temporius exhibuit: quin præclarum
 illud templum est, ex quo æternus ille Sacer-
 dos juxta Melchizedeci ordinem tandem est
 egressus. Exulta ergo, ô Zion, lætare Jerusalē,
 novumq; hunc honorē Deiparæ huic ex ani-
 mo, & cum júbilo gratulare: procescit etenim
 hodiè de Ventre Virginali puer admirabilis,
 tot9 delectabilis in humanitate, qui inæstima-
 bilis, est & ineffabilis in divinitate. *Ὁ ὑπερβαρυμῆσιον*
θεῶμα! ὁ μέγα, ἰμὸ ὁμολογούμενος μέγα μυσῆριον: Virgo Deum orbi
reperit! ὁ θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί! ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο! Puer Virgine
natus, non divinus modò, sed DEUS ipse est!
 Quantum denuò admirandorum mare circa
 PUERULŪ hunc sese nobis hîc aperit? quis mor-
 talium in notissimâ hac infirmitate dignè con-
 siderare eloquive hæce posset? *Est quippe JESU*
CHRISTI natiuitas, uti Leo Magnus, Serm. 10. in nativ.
Domini ait, mysterium summum, quod omnem superat intel-
ligen-

ligentiam, & cuncta exempla transcendit, ut nulli rei possit esse
comparabilis, cum citra omnia sit singularis. Et Origenes
de i. d. x. v. l. 2. c. 6. ex omnibus, inquit, miraculis illud penitus
humanæ mentis admirationem excedit, nec invenit mortalis in-
telligentiæ fragilitas, quomodo sentire vel intelligere possit, quo-
modo Dei Verbum, potentia, & Sapientia, per quam creata
sunt omnia, intra circumscriptionem ejus hominis, qui in Judæa
apparuit, credenda sit; sed & ingressa DEI Sapientia uterum
femina, nasci parvulus vagitumq; emittere voluerit. Arbitror
sanè, quod omnium, etiam sanctissimorum Apostolorum, super-
grediatur mensuram, quin imò etiam totius creaturæ. Mira-
bimur igitur, non rimabimur, tam admiran-
da hæc Pueri hujus *ἱεραυτοῦ*, & qui Esaiæ
κατ' ἐξοχήν *ἰσχυρῶς* seu mirabilis audit, *γενέσθαι*, & procul
â nobis sit, ad hunc ardentis rubi ignem justo
propius accedentes in sacratissimi hujus nego-
tii adyta temerario ausu, irreverenterq; velle
irruere. Miramur autem & demiramur incō-
prehensibilem illam & *ἀπρόητον* planè, non perso-
narum, sed naturarum, non naturalē, sed per-
sonalem in hoc puero *ἐνωσιν*, humanā videl na-
turam cum divinā tam arctō & in æternū in-
terminabili vinculo connecti, tamq; infinite â
se invicem, non intervallis quidem locorum,
sed substantiâ, sed excellentiâ ac sublimitate
distantia, tam feliciter potuisse uniri, humanā
item

item naturam in infinitam τὸ λόγῳ subsistentiam
elevatam collocatamq; esse. Miramur, Ver-
bum factum esse, quod pridem non erat;
factum esse carnem, carnem in suam subsi-
stentiam recepisse, Deumq;ve sine ulla inter-
veniente sui immutatione hominem factum
esse. Miramur mirabilem illam divitia-
rum divinarum, infinitarum omninò & in-
effabilium, in naturam humanam effusionem,
suavisissimamq; earundem cum eadem comu-
nicationem. Miramur inexplicabilem istam,
Paulloq; decantatissimam formæ DEI exina-
nitionem, illiq; respondentem formæ servi as-
sumtionem. Hac ipsa scil. summus cœlorum
Dominus, vilissimus evasit servulus, imò im-
mensus parvum, simplicissimus compositū,
fortissimus infirmū, opulentissimus pauperē
se se quàm liberrimè stitit. Quanta, quæso, ad-
mirandorum hîc est series, quanta congeries?
Profectò, cui hæc mira non sunt, nil unquam
mirabitur, exutoq; prorsus homine, vel in
truncum vel lapidem abiisse, jure merito est
dicendus. Sed plura, quæ æquè miremur, ad-
huc nobis restitant. Æternitatis enim Pater,
quid

quid dicemus? vel unius horæ, dieiq; unius fit puerulus! nonne igitur in temporis mensurâ incidit, quo nihil, vel temporis momēto, prius extitit? nonne incipit habere principium, qui omnibus rebus, illiq; suo principio fuit principium? nonne qui in cœlis Patre suo non est posterior, jam matre suâ his in terris posterior esse, revera incipit? Quàm blandulus etiam, quàm bellulus, quàmq; plenulo hic noster est **JESULUS**? certè, tam amabilem puerum citra summum animi prolubium stuporemq; summū contemplari nemo unquam poterit. Jacet is in præsepio: **DEUS** igitur est in præsepio, imò **DEUS** jacet in præsepio. Esse Deum in præsepio, esse in stabulo, magnum est, divinumq; est; jacere in præsepio, jacere in stabulo, miraculū est. Sic etiam in sordibus, æternæ Majestatis puritas lucet; etiam in tenebris lux perennis sapientiæ mirificè coruscat: etiam in antris patet conditoris gloria. Cur autē in præsepio, non in cunis? cur in fœno, non lectulo? cur in stabulo, non basilica? cur Bethlehemi, non Hierosolymis? cur in pannis, non auro gemisq; variegatis fasciis? magnos magna de-

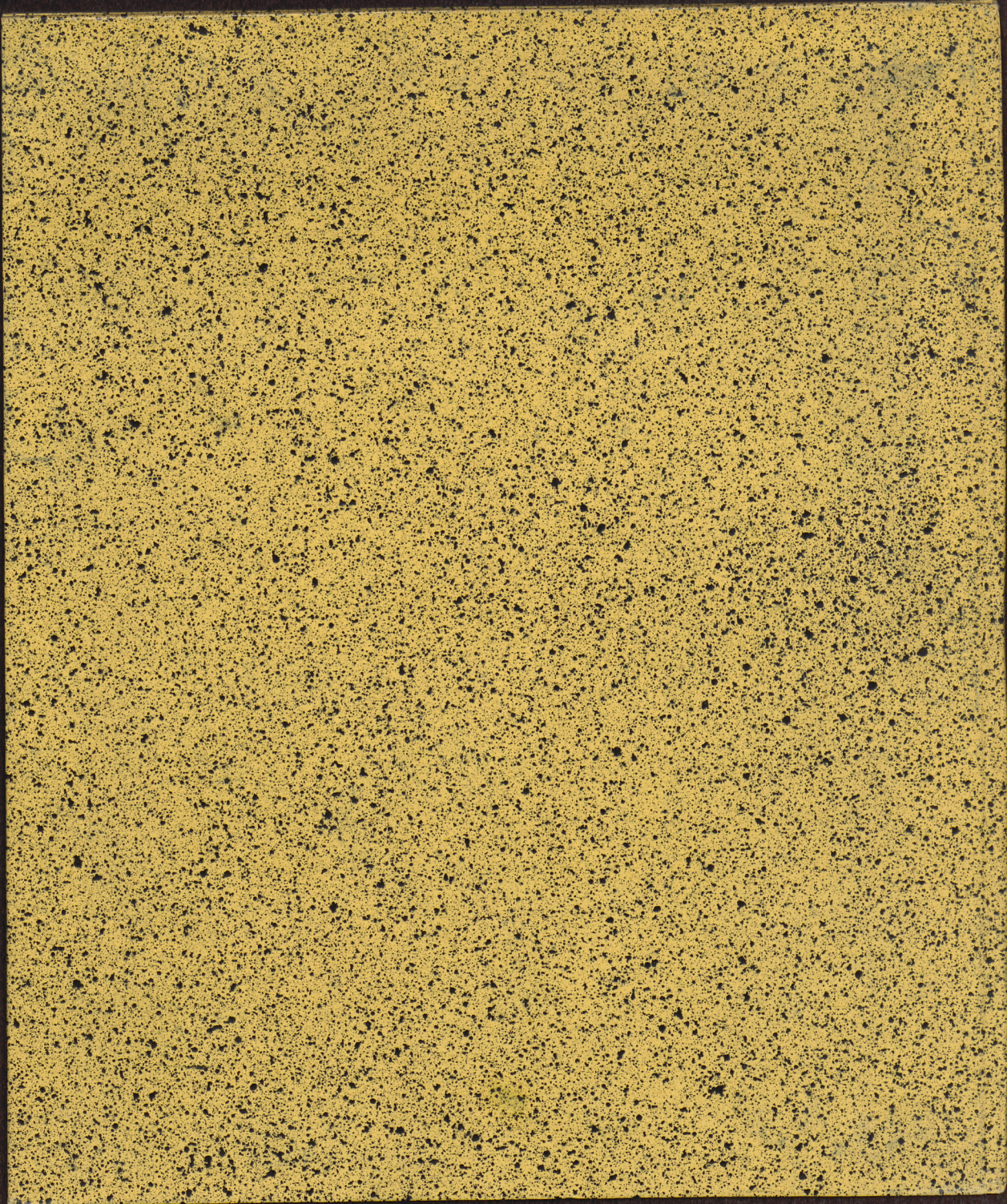
cent,

cent, cur tam magni puerperii tã exigua, imò
nulla pompa est? Cur hic Maximi Patris non
minor Filius tam pauper, & inter pecora nasci-
tur? nescis? Pauperrimos nos, & vel quovis
Irô mage pauperes hõc pactõ reddidit ditissi-
mos. Incedebamus liquidẽ, originalis justitiæ
veste per lapsum fœdisimè perditã, quã pan-
nosissimi: orcus miseros manebat, & æternis
æternarũ tenebrarum fidiculis eramus disten-
dendi; ast tantis malis fœnõ, præsepi, pañis &
stabilõ Jesulus noster, pro mirabili miseri-
cordiæ erga nos affectu, jam est medicatõ. Pro
hoc igitur inexplicabili beneficio, æternæ,
CIVES OPTIMI, & quas mente concipere un-
quã possumus, DEO agenda sunt gratiæ. Faci-
unt hoc Angeli, ad quos tamen, velut redẽ-
tionis non indigos, hæc nativitas non præcisè
pertinebat, cur non Nos faceremus? illi pleno
ore: GLORIA IN EXCELSIS DEO, cantillant; can-
temus & nos, justoq; carminũ modulamine,
gloria illud, ubi ubi sumus modulemur. Glo-
ria sit PATRI, quòd unicũ Filium, inæstimabile
illud, & plus quàm donum, imaginẽ sui deli-
ciasq; suas nobis in peccatis mortuis, taliqve
dono

doneo penitus indignis gratiosè fuerit largitus. Gloria sit FILIO, quòd nostri miseris miseriam nostram suam, suamq; felicitatem nostram clementissimè esse voluerit, proq; pauperrimis ditandis ex ditissimo pauperrimus, ultrò, & nullo alio, quàm miseræ nostræ argumentò permotus, evaserit. Gloria sit SANCTO SPIRITUI, quòd efficaci & potenti sua superventione circa hoc *ἐνστασιαστικὸν* negotium, ad Salutem nostram feliciter promovendam, fuerit operosus. In signum etiam grati nostri erga tantum benefactorem animi, non nobis, sed illi, qui non sibi, sed nobis natus est, vivamus. Si quærimus, quomodo? Omnia nos Christi vita docere potest. Doceat nos Infantulus, sequamur puerulum, res salva & in vado erit. Est hic Princeps pacis, sectemur ergò pacem. Quid in exosa istâ, & quâ vel maxima quæq; dilabuntur, discordiâ, vel honoris vel lucri est? Sed utinam Vos, Studiosi Juyenes, ceu fas quidem justūq; erat, hoc ipsum curaretis. Commendavimus Vobis pacem, & quia maluistis, mandavimus. Cur igitur rixamini? cur digladiamini? Satis turbarū jam est, desinatis, quiescatis. Certum enim est, si pergetis, inq; hoc præprimis augustissimo Pacis festo, quo Angelorum exercitus: *Pax in terris*, resonat, ultiores lites movebitis, Princeps pacis, gravissimus hostis, & placidissimus puer, severissimus Judex aderit, imò Nos quoq; , jubente officio, neglectæ pacis non negligentes segnesve nos præbebimꝰ Vindices. Est hic frigoris inopiâq; patientissimus Jesulus; & nos igitur imposita nobis onera patienter feramꝰ, in sorte quavis, etiam duriore, latissimi. Est hic frugalissimus puerulus: ergo & nos ipsi ejuratâ luxuriâ ingluviem gulamq; præprimis diebus hisce sacris, fugiamus. Est hic obedientissimus filius: & nos ergo ad exemplum ejus, DEO, Deiq; vicem gerenti Magistratui & parentibus libenter pareamus. Sic cuncta discere à Præceptore puerulo, sic grati acceptiq; Deo esse possumus. Pauca posuimus, restant, volente id paginâ, plurima. Sed hæc frequenti Verbi Divini historiæq; nati Jesuli lectione, auscultatione ac meditatione per Dei gratiam de facili assequemur, quod faxit JEOVA JUSTITIA NOSTRA, cui sit laus & gloria in Secula.

P. P. Sub Sigillo Rector. d. 25. Decembr. 1677.

cent, cur tam magni puerperii tam
nulla pompa est? Cur hic Maximus
minor Filius tam pauper, & inter
tur? nescis? Pauperrimos nos,
Iros magis pauperes hoc pacto re
mos. Incedebamus siquidem, origi
veste per lapsum foedisimè per
nosissimi: orcus miseros maneb
æternarum tenebrarum fidiculis er
dendi; aut tantis malis foenô, præ
stabilô JESULUS noster, pro mi
cordiæ erga nos affectu, jam est
hoc igitur inexplicabili benefico
CIVES OPTIMI, & quas mente co
quã possumus, DEO agenda sunt
unt hoc Angeli, ad quos tamen
tionis non indigos, hæc nativitas
pertinebat, cur non Nos facerem
ore: GLORIA IN EXCELSIS DEO, car
temus & nos, iustoq; carminum
gloria illud, ubi ubi sumus modu
ria sit PATRI, quod unicum Filium,
illud, & plus quam donum, imag
ciasq; suas nobis in peccatis mo

imò
non
nasci
ovis
tissi
titia
pan
ernis
sten
nis &
seri
Pro
næ,
un
Faci
edē
ecisē
leno
can
ine,
Glo
abile
deli
qve
ono